

SZILÁGY SOMLYÓ

POLITIKAI LAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja 6 korona.

Nyiltér soronként 60 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

A véderőjavaslat sérelmei.

A becsületes magyar sajtónak, a mely meri és akarja véleményét kimondani, annak a sajtónak, a mely nincs a kormány aranybéklyóiba verve, — ma olyan fontos misszió jutott, a mely őt — bátran mondhatjuk — oly szerephez juttatta, a mely semmivel sem csekélyebb fontosságu, mint az országgyűlésé. A becsületes magyar sajtóra hárul a feladat, hogy a közvéleményt kioktassa a véderőjavaslatok tartalmáról és — nem a szenvedély, de a tanítás higgadt érvelésével — a maga valóságában ismertesse a készakarva bonyolult és komplikált szerkesztésű, homályba burkolt véderőjavaslatokat. A sajtóra hárul a feladat, hogy a néppel megértesse, hogy a katonai javaslatok elfogadásával micsoda elviselhetetlen és a népet anyagi romlásba döntő terheket akarnak a munkapártiak reá rakni.

A sajtó oktató szerepére ma szükség van, mert a kormány akarattal oly nehézkes, nehezen érthető összeállításban adja a javaslatokat és a legsúlyosabb ökölcsepásokat és legborzasztóbb közjogi sérelmeket oly ártatlannak látszó mezbe burkolja, hogy a beavatott és járatos politikusként is becsületére válik, ha a való tényállást kideríti. A kormány eljárása oly példátlanul cinikus és annyira a nép érdeke ellen tör, hogy egy leigázott nép nyakára küldött katonai diktatura nem járhat el kö-

nyörtelenebbül a hadisarc behajtásánál. A sajtónak igazán nem kell izgatnia, elég, ha a kormány terveit és tényeit regisztrálja, ezek a tények maguk is elég izgatók.

Vakmerően mondja a kormány és többsége, hogy emelt fővel fogják megszavazni a javaslatokat, — a mire ugyan nem kerül a sor, — mert a nép az adók emelése nélkül bírja el a katonai terheket, másrészt pedig jelentékeny közjogi vívmányokat hoznak. — Ezzel szemben a sajtónak a feladata rámutatni a következő, a kormány állításait meghazudtoló, cáfolhatatlan tényekre:

1) A kormány a dohány árát minden vonalon emelte.

2) A kisüstöket már szabályozza.

3) Kűszöbön van a szacharin-monopolium.

4) A gyufamonopolium rövid idő alatt életbe lép.

5) Végül és a mi legsúlyosabban érinti az ipart és kereskedelmet: a vasuti tarifát emelni fogja a kormány minden vonalon. — Ez neki nem adóemeléssel? És ki sinyl meg ezeket leginkább, nem a legszegényebb néposztály, amely ugy is roskadozik a terhek viselése alatt?

A közjogi téren elért ugynevezett előrehaladást is sokkal jobban lehetne hátrafelé való haladásnak nevezni. A katonai javaslatok alaptónusa az, hogy a felség haduri jogait minél inkább kibővitse, ezzel szemben az országgyűlés katonai jogait

megnyirbálja, hatásában csökkentse. Nézzük csak a legfőbb sérelmeket:

1) Eddig az ujonclétszám, a besorozható legények száma meg volt állapítva. A javaslat szerint nem lesz megállapítva, tehát derűre-borura besorozhatnak akár-hány embert.

2) Mint vívmányt tüntetik fel a honvédség fejlesztését, az óriási terhekről azonban, amibe ez kerül, hallgatnak szépen. Látszólag emelik a honvédség létszámát, de tényleg csökkentik, mert míg eddig minden közös katona a 12 évi szolgálati idő utolsó két évét a honvédség tartalékában töltötte, — ettől a javaslat a honvédséget megfosztja.

3) Eddig 10 évre állapították meg a véderőreformot, most 12 évre akarják.

Beszél a kormány holmi szociálisnak nevezett reformokról, a mivel a szegényebb néposztályt támogatja. Ebből a támogatásból azonban azt hisszük, nem igen kérnek sokat a támogatottak. Azt mondják, hogy két év lesz csak a szolgálati idő. A valóság az, hogy a honvédségnél is fel emelték — nagyrészt — három évre, a közös hadseregnél pedig csak oly kvantum szolgál két évet, mint ma. A legénység majdnem $\frac{2}{3}$ részére megmarad a régi három, illetve négy éves szolgálati idő. Ezek után szociális reformokról beszélni, hogy ezen ürügy alatt a népet megsarcolhassák, legalább is szemérmertlenség.

A szociális fejlődésre nézve a legnagyobb baj nem ez, hanem abban áll, hogy

Éhség.

Koronghy Demeter tanárjelölt másfél napja nem evett. Ilyen gyötrelmes helyzetben már nyolc esztendő óta nem volt, amikor feljött a fővárosba és utolsó pénzén beiratkozott az egyetemre. Az ifjuság ereje, ruganyossága azóta megfogyatkozott benne, bár egészséges embernek tudta magát még mindig. De kétségbeesve tapasztalta, hogy nem tud már úgy koplalni, mint azelőtt. Emlékezett rá, hogy nyolc év előtt egy huszonnégyórás koplalótúra után találkára is elment egy varróleánnyal. A ligetben találkoztak, elbujtak egy padon és órákhosszat csókolóztak. A szerelmi felhevülés boldoggá tette és elfelejtette, hogy éhes. Koronghynek ez a kaland most eszébe jutott és borzadva gondolt arra, hogy mi lenne, ha neki most randevura kéne mennie. Nem, a világért sem menne el. Utálattal gondolt a szerelemre.

Lakása, egy rend jó ruhája még volt. Öntudatos, komoly, sőt példás ember léte, inkább éhen halt volna, mintsem, hogy megváljon utolsó ruhájától s rongyokba bujjon csavargó módjára. Nem egy olyan kollégáját ismerte, akik inkább a menhelyeken, vagy a ligetben aludtak s eladták a ruhájukat, csak hogy ne koplaljanak és megutálta az ilyen embereket. Szegény, de büszke szülők gyermeke volt, apja, anyja predikátumosak. Koronghy a predikátumot soha nem használta, de nemesi voltáról soha meg nem

feledkezett. Mikor az apja meghalt, nyomorban hagyva vissza a családot, rokonok, ismerősök gyűjtést rendeztek, de az anyja visszautasította az alamizsnát. Ez mélyen bevésődött emlékezetébe s minél rosszabbul ment a sorsa, annál gyakrabban gondolt büszke, szomorú anyjára.

Dél előtt tizenegy órakor kelt fel. Tizenegy óra hosszat feküdt az ágyban s a gyéren tömött ágynemű szurta, vágta már minden tagját. Gyomra, mely az este veszedelmesen korgott, most nyugodtan viselte magát, ellenben fájt a feje s a lába kissé remegett, amikor az első pár lépést megtette a szobában. Felöltözött, aztán a tükör elé állott. Az ábrázata, eltekintve az intenzív sáppadtságtól, normális volt. Szeme kissé bágyadtan fénylett és piros fülei mintha egy árnyalattal halványodtak volna. Még egyszer gondosan lekefélt a nadrágját és elindult.

A kapuhoz érve, megcsapta a friss levegő s pillanat alatt jelentkezett a gyomra. Spekulálni kezdett, kitől kérhetne pénzt kölcsön. Csak egy forintot, legalább egy-egy koronát. Felsorolta magában az ismerőseit; mindegyiknek tartozott már, senkitől sem kérhet, anélkül, hogy visszautasításnak, vagy még nagyobb kellemetlenségnek ne tenné ki magát. Pillanatra arra gondolt, hogy váltót hamisít, vagy lopni fog, de irtóztató gyávanak tudta magát. Analizálta magát és úgy találta, hogy nem a tisztességérzete tartja vissza. A lopás, csalás szimpátiikusabb volt előtte, mint a koldulás, vagy nyomorúságának világgá kürtölése, amivel az emberek könyörületességét megnyerné magának.

De fizikailag és lelkileg képtelennek tudta magát közönséges büntett elkövetésére. Amikor ilyesmire gondolt, az energiáját elvesztette, tévován bámult maga elé és úgy érezte, hogy össze kell roskadnia egy rettentő súly alatt.

Igy hát nem maradt más hátra, mint neki-menni az utcának s a vakszerencsére bízni magát. Tavasz volt, az utca déli verőfényben pompázott. Nagy tömeg sürgött-forgott körülötte s egy ideig figyelmesen szemlélte az arckat. Többnyire egészséges, jókedvű embereket látott, nyilván valamennyi reggelizett. Koronghy Demeter lelkébe lassan bevonult a düh és a gyűlölet. Mikor átvágott egy utcába, majd elgázolta egy automobil. Elegáns ur és egy szép, felcícomázott hölgy ültek benne. Mind a ketten arcátlanul kacagtak, amikor Koronghy hanyatt-homlok futott a veszedelem elől.

Hosszan nézett az automobil után és így szólt:

— Kezdem érteni az anarkistákat.

Tovább ment s érezte, hogy gyöngül. A feje mindjobban fájni kezdett, a szemei fokozatosan elvesztették éleslátásukat, az embereket már nem tudta megfigyelni s árnyak módjára suhantak el mellette.

Lassan bandukolva kiért az Erzsébet-körutra, ahol a vállára ütött valaki. Egy tanárjelölt kollégája volt, Boldizsár nevezetű. Pókhásu, alacsony, rőt fiatal ember, zsírfényben ragyogó arccal. A kezében aranygombos botot tartott, amivel folyton hadonászott. Koronghy nem szerette ezt az embert, mert sokat fecsegett és

ha a javaslatok keresztülmennének, akkor a demokratikus választói jognak lőttek. Mert kit érint leginkább a katonai reform terhe? A közép- és alsóosztályt. Képzeltető-e, hogy ez a kormány, mely leginkább a közép- és alsóosztályt sújtotta, majd ezen osztályok jogfosztottjainak szavazati jogot ad, vagy akar adni? Hiszen a nép haragjának vihara úgy seperné el ezt a rendszert a legközelebbi választáson, mint az orkán a pelyhet.

Csak hogy ez a kegyetlen véderőreform nem megy ám keresztül. Az ellenzék már leeresztette a kormány előtt a sorompót. — Hogy mi fog történni, azt ma senki sem tudja megmondani, csak annyit, hogy ezekből a javaslatokból törvény nem lesz. Valószínű azonban, hogy igen hamar lesz majd házelnápolás, esetleg házfelosztás és őszi, vagy téli választás. Ekkor a nemzet tanúságot tehet arról, hogy megérdemli-e az önálló létet.

B. O.

Vármegyei élet.

Szilágysomlyó közgazgatási bizottsága a hó 13-án tartotta meg rendes havi ülését Péchy Imre, főispán elnöke mellett.

Jelen voltak: Török István, alispán, Bálint Sándor, főjegyző, Biró Ferenc, t. főügyész, Felekán Oktáv dr., Eltető Géza dr., Papp Ernő dr., aljegyzők, Zoványi Lajos, kir. s. tanfelügyelő, Révész Lajos, h. kir. pénzügyigazgató, Némethy József, kir. főmérnök, Kaizler Sándor, árvész. elnök, Mariska Ödön t. főorvos, Diószeghy Gábor, kir. ügyész, Szőke Dezső, törvh. főállatorvos, Czell Vilmos, Dull János,

nem lehetett lerázni. Az apja vagyonos ember, háztulajdonos, aki a fáma szerint uzsorával foglalkozott. Apja szívét örökölte a fia, aki híres volt a szegény kollégák között arról, hogy folyton a ráeső örökségről beszél s arról, hogy neki tulajdonképpen nem is lesz szüksége a tanári állásra. De soha kollégáinak szívesseget nem tett. Kölcsönt, mint mondani szokta, elvből nem adott, mert az megronthatja a barátságot.

— Az ördög hozta ezt elé, gondolta Koronghy.

Boldizsár valóságos örömmordítással üdvözölte, karon fogta és magával ragadta.

— Hogy van édes kolléga? De régen nem láttam. Bizonyára készül a tanári vizsgára. En is. Tudja-e mit választottam? A történelmet és a fizikát. Ön nagy történész, ön segíthet nekem. Többször gondoltam arra, hogy milyen jó lenne, ha önnel együtt tanulnék. Kikérdeznék, ekaminálnék egymást. Tudom határozottan, hogy csak hasznomra válnék. No most megfogtam magát, szép historikus, nem eresztsem el egyhamar. Mondja csak, mi a valóság a Tankréd lovag alakja köré szőtt legendákban és mi volt a szerepe a kereszties háboruban.

Koronghy kábultan hallgatta a hadaró embert. A szeme előtt egy-két tűzcsik röppent el. A gyomrában éles fájdalom hasított. Végtelenül szerencsétlennek érezte magát, le szeretett volna ülni az aszfaltra, hogy ott sirjon. De Boldizsár erősen tartotta.

— No kedves kolléga, gyorsan, mi van a jó öreg Tankréddal?

— Tankréd, Tankréd — motyogta Koronghy gépiesen.

— Nos, nos! sürgette Boldizsár.

A fájás kiállt a gyomrából. Összeszedte magát.

— Tankréd, mondogatta, éppenséggel nem szolgált rá a legendákra, amiket róla költöttek. Közönséges kóbor lovag volt, erős és mindennekefelett vakmerő. A szent földön rabló lovag módjára élt és háremet tartott.

Koronghy elakadt. Agya, amelyet erőszak-kal akart munkába fogni, megbozulta magát.

Jenei István, Pálkás Endre, közig. biz. tagok. Igazoltan távol voltak: K. Nagy Elek, Sántha Dezső, Wesselényi Miklós br.

Az alispán jelentette, hogy közbiztonsági viszonyaink az elmúlt hónapban jók voltak. Nagyobb számmal szerepeltek a közig. kihágások, amelynek tekintélyes részét a közegészség és köztisztaság érdekében kiadott belügyminiszeri körrendeletbe ütköző mulasztások képezték. Az aratási munkálatoknak biztosítása és a mezőgazdasági szrájknak megelőzése érdekében a szükséges intézkedéseket megtette. A kivándorlás, tekintettel a nyári időszakra, apadóan volt. Kiadatott Amerikára 21, Romániára 16, összesen 37 utlevél. A belügyminiszer egy második díjas közigazgatási állás szervezését engedélyezte. A közigazgatás menetét gátló körülmények nem fordultak elő.

A kir. tanfelügyelő jelentette, hogy június hó folyamán több iskolát látogatott kielégítő eredménnyel. Részt vett a Szilágysomlyói Tanítóegyesület zilahi járáskörének Zilahon tartott gyűlésén. Az üresedésben levő 5 áll. tanítónői állásra 305, egy tanítói állásra 5 pályázatot adott be. A törvényhatóság által elítélendő állami óvodák szervezése rövid időre késni fog, mert a vállalkozók oly áremelést kérnek, amilyent a rendelkezésre álló alapot meg nem bírják. Az elmúlt hónapban felekezeti tanítók részére több rendbeli államsegély utaltatott ki.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint az elmúlt hónapban feldolgozandó 6062. ügydarabból elintéztetést nyert 4827, míg a földadó nyilvántartási iktatóra, valamint az adóhivataloktól illeték felülvizsgálatra beérkezett ügyek mind elintéztettek. Az üzemben volt mezőgazdasági szeszgyárakban a havi alkohol termelvény megállapítások felülvizsgálata akadály nélkül megtörtént. Kiadatott dohányárulási engedély 5, sóárulási 3, bélyegárulási 1, egyenesadófizetési halasztás 5, illetékfizetési 4 és házaadómentesség 23 esetben. Június hóban befolyt egyenes adóiban 44,661 K (hátralék 933,163 K), hadmentességi díjban 525 K (hátralék 61,024 K).

A kir. államépítészeti hivatal jelentése szerint az állami és törvényhatósági közutak állapota az elmúlt hónapban elég jó volt. A

folyó évben építendő törvényhatósági közúti műtárgyak építése kezdetét vette. A Tasnád—margitai törvényhatósági közút egész hosszában kitűztetett a rajta építendő műtárgyakkal együtt, az építés azonban a szorgos aratási időre való tekintettel még nem kezdett meg. A vármegye közokmányának sebészeti pavillonja és orvosi lakására vonatkozó leszámolások elkészültek s csak a felülvizsgálattal megbízott közúti ker. felügyelő átvizsgálása hiányzik, hogy az épület rendeltetésének átadható legyen.

A várm. árvaszék június havi ügyforgalma. A fogalmazó szakban beérkezett 2256 ügydarab, hátralék volt az előző hóról 481, amely összesen 2737 darabból elintéztetést nyert 2341; az irodán feldolgozandó volt 2612 ügydarab, melyből feldolgoztatott 2501.

A várm. t. főorvos jelentette, hogy a június havi közegészségi állapot az előző hónapéhoz viszonyítva valamivel jobb volt. Gyógykezelték 1195 beteget, kik közül 7 éven aluli volt 512. Ingyen gyógyszert kapott 148 beteg. A leggyakrabban észlelt betegségek az emésztő szervek hurut és lobos bántalmái, továbbá a hagymáz, vörheny, kanyaró, ronceoló toroklob, hökhurut, tüdővész, bujakór, váltóláz, melyek közül járványos jelleggel lépett fel a vörheny. Törvényszéki boncolat 2, hullaszemle 1 esetben tartatott. A gyógyszerárak jó karban vannak, a köztisztaság általában türhető. Iskolák, piacok, kávéházak, vendéglők, kocsmák, mészárszékek, vágóhidak, boltok, fürdők, kutak, közhelyeken kimért italok stb. több ízben kielégítő eredménnyel vizsgáltattak.

A kir. ügyész jelentette, hogy a zilahi központi fogházban az elmúlt hó végén letartóztatásban maradt 49 férfi és 6 nő. A rabokkal való munkáltatás a szokott módon eszközöltetett; a kosárfonás iparágnál elkészült 410 darab különféle kosár 43 K 40 fill. értékben. Kiosztatott 1583 étadag, melyért a vállalkozónak 614 K 43 f-t. fizettek. Betegedési és feyelmi eset nem fordult elő.

A bizottság, mindezen jelentéseket tudomásul véve, a folyó ügyek során inkább magánosokat érdeklő adózási, gyámhatósági, kivételes nősülési, kórházi stb. ügyek nyertek elintéztetést.

Ugy érezte, mintha hideg vasakat ütögetnének lassan koponyájához. A füle zugni kezdett Gyorsvontat rohogását, vizeses zuhogását, nagy tűz süstörgését vélte hallani. Erősen belékapaszkodott Boldizsárba, hogy el ne essék.

— Oh kolléga ur, nagyon rossz véleményem van arról a szegény Tankrédról. Gondolja meg, ha klerikális bizottság előtt vizsgázom és megállapítom, hogy a szent földért harcolt nemes lovag háremet tartott, úgy elbuktam, mint a pinty. Oh, tudom nincs szebb az oknyomozó történelemnél, de a fő mégis az, hogy letegyük a vizsgát. Hát a Pipinekről mit tud, drága kollégám? Nagy Károlynak a szászokkal vívott harcairól?

Koronghy a homlokához nyult s erősen megszorította, lélekzetét visszafojtva erőlködött, hogy ur maradhasson maga fölött. Vad gyűlölet szállta meg gyöttrője ellen s minél izgatottabb lett, annál hevesebben szorította ujjait a homlokához.

— A szászok. Ja a szászok és a Pipinek... Nem jutott az eszébe semmi.

— Nem tudom, szólt durván. At kell még olvasnom a Pipinek korát.

— Ez baj, kolléga, szólt Boldizsár s ki akarta huzni a karját Koronghy karjából. De a támolygó ember erősen szorította, támaszkodott rája, mire Boldizsár brutális erőszakkal szakította ki magát.

Megállott és hideg pillantással mérte végig Koronghyt. Vadul hadonászott a botjával.

— No kolléga, magának nagyon kevés hasznát veszem. Kevesebbet tud mint én. Pedig tanulni kell! Tisztességes ember nem bizza magát a vakszerencsére. Kell, tanulni kell. Nem mindent, de valamit! Ez a valami is borzasztó sok lehet.

Koronghy tátott szájjal bámult a hadonászó, hadaró emberre. Szemeiből mintha kiköltözött volna az élet... Ugy látta, hogy csámcsogó disznógyar vigyorog rá. Szót sem értett abból, a mit hallott. A körül villamosai, kocsijai, a körülötte sürgő-forgó emberhad vad dübörgést okoztak a fejében. Megint mintha egy gyorsvontat rohogott volna el előtte s ahogy a recsegő waggonok egymáshoz ütődtek, mintha az ő

feje feküdnék az ütközön, mint valami vérpadon. Belei vadul mozgolódtak és minden tagja remegett.

— Különös színben van kolléga, folytatta szigoruan Boldizsár. Ez a rendetlen életmódtól van; átlumpolt éjszakák, dőzsölés, peddig erre ráérnénk 'akkor, ha már kivagyunk nevezve. Lássa, én megtehetném, pénzem van bőven hálaistennek, de nem teszem. Eszem, iszom az igaz. Eszem, sokat eszem, mert a szellemi munkának előfeltétele a finoman jóllakott gyomor. En gourmand vagyok, csak finomakat eszem. Jókat. Hizlalt marhahúst, minden okos ember csak hizlalt marhahúst eszik...

A csámcsogó disznófej irtóztatón kitért a száját. Nagy darab hizlalt marhahús lógott ki belőle. Mind közelebb és közelebb jött Koronghy arcához. Körülötte, fölötte, mellette mindenütt tűzcsóvák. Vadul száguldoztak és kigyók módjára sziszegtek... Es megint jött a gyorsvontat. Koronghy elébe rohant, hogy feltartóztassa! A csámcsogó disznófej ott világolt a mozdony vörös lámpája helyén és Koronghy minden erejével belecsapott.

Aztán megragadta Boldizsárt és fojtogatni kezdte. Ez segítségért kiabált s vad rémülettel igyekezett szabadulni. Néhány pilanatig dula-kodtak, végre Boldizsár kiszabadította magát a gyilkos ölelésből. Elmenekült, de az aranygombos botját Koronghy kezében hagyta.

Ez megfordult. Vérben forgó szeme egy csemegekereskedés gazdag kirakatán akadt meg. Sonkák, halak, finom sajtok, vérbélű narancsok, friss, óriásszemű szőlő egymás hátán, csendéletyszerű összevisszaságban. Koronghy a kirakatnak rohant és a bottal bezúzta a nagy ablakot. A támadt résen benyult a kirakba és egymásután hajigálta ki a sonkákat, halakat, vérbélű narancsokat...

*

Koronghy Demetert a mentők a lipótmezei tébolydába vitték, ahonnan, miután jóllakott, elbocsájtották.

Erdősi Dezső.

Szilágysomlyó törvényhatósági bizottsága Zilahon, a vármegyeház dísztermében 1911. évi július hó 31-ik napjára d. e. 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

Tárgysorozat:

1) A tervezett szilágysomlyó—feketető—csucsa és zilahi—krasznai h. é. vasutakra a vármegye hozzájárulásának honnan leendő fedezése tekintetében javaslatlételre kiküldött bizottság jelentése, melyben a fentemlitettek kivül szilágycseh—alsószopori és zilahi—karika—zsibó—kolozsvári irányban is vicinális vasutak létesítését s a költségek fedezésére a törvényhatósági utadónak 3 százalékkal felemelését és az 5 százalékos vármegyei pótdadó részbeni felhasználását indítványozza.

2) Lukács László, a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium vezetésével ideiglenesen megbízott m. kir. pénzügyminiszter leirata a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium vezetésének átvételéről.

3) M. kir. belügyminiszter körrendelete a vármegyei pótdadó kivételénél és beszédénél követelt szabálytalan eljárás megszüntetése tárgyában.

4) M. kir. belügyminiszter leirata a vármegyei közkórház sebészeti pavillonjának felszerelése tárgyában.

5) Alispán bemutatja a vármegyei közkórház sebészeti pavillonjának felszerelésére vonatkozó vállalati szerződést.

6) M. kir. belügyminiszter leirata a nagyrezserdei volt nemesi közbirtokosság járuléktartozásai ügyében.

7) Somogy vármegye közönségének átirata Apponyi Albert grófnak amerikai útja alkalmából üdvözlése tárgyában.

8) Gróf Széchenyi Miklós nagyváradi latin szertartású püspök értesítése egyházmegyéje kormányzatának átvételéről.

9) Alispán előterjesztése a zsibói járási székház elhelyezésére telekvásárlás tárgyában.

10) Alispán jelentése a vicinális utvonalak rendkívüli segélyezése tárgyában a folyó évben tett intézkedésekről és a még függőben levő kérdésekről.

11) A vármegyei gazdasági egyesület kérelme a községek tagsági díjai felemelése iránt.

12) A tasnád—margittai törvényhatósági közút építésére Moóré Kálmánnal kötött vállalati szerződés.

13) A vármegyei közkórház 1912. évi költségelőirányzata.

14) A kórházi bizottság javaslata a vármegyei közkórház élelmezése tárgyában kötött szerződés módosítása iránt.

15) Alispán bemutatja Dr. Steer Coriolán ügyvéd ellen közigazgatási beadványban használt sértő kifejezések miatt folytatott fegyelmi ügyben a nagyváradi ügyvédi kamara ítéletét.

16) Sántha György, krasznai járási főszolgabíró kérelme a Szilágysomlyó és Vidéke takarékpénztárnál az igazgatói állás viselhetése iránt.

17) Alispán jelentése a tisztai nyugdíj-alap részesei közé belépés alól felmentett Vargha Gyula krasznai járási díjnak részére a jelzett alapba befizetett járulékaik visszatérítéséről.

18) A Szilágysomlyó Wesselényi-Egylet kérelme az 1911-iki költségvetésére segélyért.

19) A vármegye erdőéri fizetés-alap 1910 évi számadása.

20) Dr. Gáspár Gyula és társai felebbezése Szilágysomlyó város képviselőtestületének a polgármester helyettesítése tárgyában hozott határozata ellen.

21) Az alsóváalkói körjegyzőség községei képviselőtestületének a körjegyzői lakás és iroda javítása tárgyában hozott határozataik és körjegyzői felebbezése Krasznafüzes határozata ellen.

22) Bárány Blomberg Lajos és társai felebbezése a szélszegi körjegyző választása ellen.

23) Zálnok község képviselőtestületének a községi szűlésznő fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata s Weinreb Márton vonatkozó felebbezése.

24) Tasnád nagyközség képviselőtestületének aszfaltjárda létesítését tárgyazó határozata s Bodnár Sándor és társai vonatkozó felebbezése.

25) Pap Gergely s társai felebbezése a zálnoki bíróné választás ellen.

26) Erdei László s társai felebbezése Ér-

szodor község képviselőtestületének közlegelő vásárlása tárgyában hozott határozata ellen.

27) König Béla felebbezése Szilágysomlyó község képviselő-testületének az állami óvoda elhelyezésére tervezett telek cserét megtagadó határozata ellen.

28) Szilágylompért község képviselő-testületének az állami iskola építésére kölcsönvételt kimondó s a vármegye kezességét kérő határozata.

29) Szilágysomlyó község képviselő-testületének az állami iskola részére örökhaszonélvezetileg telek átadást tárgyazó határozata.

30) Szilágysziget község képviselő-testületének az állami iskolára való hozzájárulások tárgyában hozott határozata.

31) Szilágysomlyó város képviselőtestületének ingatlan eladása tárgyában hozott határozata.

32) Sülelmed község képviselőtestületének a községi faiskola megszüntetése s a gazdasági ismétli iskola részére átengedése tárgyában hozott határozata.

33) Szilágysomlyó község képviselőtestületének a faiskola fentartási kötelesség alól felmentése iránti kérelme.

34) Oláhkecel község képviselőtestületének a községi tűzoltóalap felhasználását tárgyazó határozata.

35) Girókuta község képviselőtestületének a vakokat gyámolító Budapesti országos egyesület segélyezését tárgyazó határozata.

36) A nagygoroszlói körjegyzőséghez tartozó községek képviselő-testületének az anyakönyvi kivonati díjak hova fordítását tárgyazó határozataik.

37) Krasznahidvég és Somlyógyörtelek községek képviselő-testületének hasonló tárgyú határozataik.

38) Az érszakácsii körjegyzőséghez tartozó községek képviselő-testületének a távbeszélő létesítéséhez hozzájárulás tárgyában hozott határozataik.

39) Szilágynagyfalu, Búrged, Halmosd, Detrehem, Elyüs, Hármaspatak, Szilágysomlyó, Magyarkecel, Oláhkecel községek képviselőtestületének a távbeszélő hálózatba bekapcsolatásuk tárgyában hozott határozataik.

40) A dabjoni körjegyzőség községei képviselőtestületének a körjegyzői lak és iroda építési költségek végelszámolása tárgyában hozott határozataik.

41) Az alsóegregyi körjegyzőséghez tartozó községek képviselő-testületének huszvárgálók kiképzése tárgyában hozott határozataik.

42) A szilágysomlyó, kusalyi és szilágysomlyó körjegyzőséghez tartozó községek és Magyarbaksa község képviselőtestületének hasonló tárgyú határozataik.

43) Szilágysomlyó község képviselőtestületének hasonló tárgyú határozata.

44) Marosán Lászlóné nyirfalvi és Dénes Péterné krasznai szűlésznők oklevelei meghirdetése.

45) Erindszent község képviselőtestületének éjjeli őri állás szervezése tárgyában hozott határozata.

46) A kárásztelki körjegyzőség községei képviselő-testületének körjegyzői lak és iroda építését tárgyazó határozataik.

47) Oláhaholy község képviselőtestületének ingatlan átadást tárgyazó határozata.

48) Az érkávási körjegyzőséghez tartozó községek képviselő-testületének a körjegyzői lakás udvarának bekerítése tárgyában hozott határozataik.

49) Ugyanazoknak a körjegyzői lakás egyik falának rendbehozatalát tárgyazó határozataik.

50) Alispán előterjesztése a „Közegészségügy” című lap megrendelése tárgyában.

51) Biró Ferenc tisztii főügyész szabadság iránti kérelme.

52) A „Zombori Erzsébet királyné szoborbizottság” adomány iránti kérelme.

53) A magyarországi hírlapírók nyugdíj-intézetének anyagi támogatás iránti kérelme.

54) Községi pótdótlételek.

55) Községi pótköltségvetések.

56) Községi számadások.

Az adókiivető bizottság működése.

A szilágysomlyói kir. adóhivatal területéhez tartozó községekre nézve működő adókiivető bizottság, mely Bölöni Sándor elnöke alatt, Farkas István, Ruszka Ignác, Simay Miklós és Szaplonczay Sándor tagokból alakult, — a június 7-én megkezdett adótárgyalásokat július 15-én fejezte be. A 32 tárgyalási nap folyamán az alátételekkel együtt 2888 adótételt tárgyalta le a bizottság. A bizottság elnöke: László Samu p. ü. fogalmazó III. osztályu kereseti adóban összesen 96055 K. 35 fillér, — a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójában összesen 32810 K. 53 fillér összeg kivetését javasolta, — ezzel szemben a bizottság III. oszt. kereseti adóban 81294 K 51 fillért, — a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójában 31056 K 63 fillért állapított meg. A bizottság határozata ellen az előadó 93 esetben, a megadózottak felek 78 esetben jelentettek be felebbezést. A fent megjelölt adatok szilágysomlyói kir. adóhivatal kerületéhez tartozó összes községekre vonatkoznak, Szilágysomlyó várost is beleértve. Magában Szilágysomlyó városban az adózó felek száma 490-et tett ki, — a bizottság 12 napi tárgyalás folyamán az alátételekkel együtt 790 adótételt tárgyalta le. Az előadó III. oszt. kereseti adóban 59728 K 54 fillért, nyilvános számadásra kötelezett vállalati adóban 26420 K 10 fillért javasolt, — a bizottság 46751 K 72 fillér III. oszt. kereseti adót, — és 24849 K 31 fillér nyilvános számadásra kötelezett vállalati adót, összesen tehát 71601 K 03 fillért állapított meg.

Az 1908-ik évi három éves adókiivetés alkalmával megállapított volt a bizottság III-ad oszt. kereseti adóban 23,614 K 24 f-t, nyilvános számadásos adóban 18,439 koronát, különbözet tehát az 1908. évi és a mostani megállapítás között III-ad oszt. ker. adónál 23,137 K 48 f. (Ebből az emelkedésből azonban a Mandel cégre kirótt 16,249 K 76 f leszámítatván, mivel ez az adó nagy valószínűséggel a Közgazdasági bank 1911-ik évi mérlege figyelembe vételével később fog megállapítani.) Tehát a tulajdonképeni emelkedés az 1908-iki kivételhez viszonyítva, 6887 K 72 f.

Ezen összeg, tekintettel a város rohamos kereskedelmi fejlődésére, a sok teljesen új adótárgyra és a visszamenőleg megállapításokra, soknak nem is mondható.

Részint az adózók, részint az adók behajtásával hivatalosan foglalkozó előjárásági tagok részéről hangoztatott egy pár észrevételt följegyzünk. Háttha azok, akik a jövő adózási törvényeit csinálni, vagy azok, akik a III-ad osztályu jövedelmi adót a jövő ciklusban előirányozni, vagy kivetni fogják, — valami hasznát vehetik.

A korcsmárosok és italmérők csaknem kivétel nélkül panaszkodtak, hogy a terhükre kimutatott szeszmenyiség nem felel meg az általuk tényleg elfogyasztott, illetve üzletükben elarusított szeszmenyiségnek. Tény az, hogy nincs gondoskodva arról, hogy a szeszgyárból beszerzett szeszmenyiségek föltétlen bizonyossággal annak, és csakis annak a nevére könyveltessenek el, aki azt tényleg viteti és üzletében elarusítja. Ezt a bizonytalanságot leg-egyszerűbben oly módon lehetne megszüntetni, ha a korcsmáros, vagy italmérő rendes bevásárlási könyv tartására, a szeszgyáros pedig arra lenne kötelezve, hogy a kiadott szeszmenyiséget a vásárló könyvébe saját üzleti könyve folyó tétel számára való hivatkozással jegyezze be. Ez alapon pontosabban ellenőrizhető lenne a fogyasztott szeszmenyiség és ez a könyv biztosabb alapot szolgáltatna, a III-ad oszt. keresetadó megállapításához, mint a szeszgyáros könyve, amelynek bejegyzése a mai eljárás mellett sok esetben a fuvaros egyszerű jó, vagy rosszhiszemű bemondásán, vagy egyik-másik pálinkaárus üzleti élelmességén alapul és a jövedelmi adó megállapításánál sok esetben irányadónak nem vehető.

A gyümölcspálinka főzés után eső III-ad oszt. jövedelmi adó kivétele a kir. adóhivatalhoz bejelentett cefrehektóliter mennyisége, illetve az oda befizetett kifőzési engedélyért fizetett összeg arányában történik. Ugy de számos eset fordult elő, hogy az adóhivatali kimutatások nem voltak adókiivetési alapul-él-

fogadhatók, mert a főzési engedélyt nem a valódi pálinka kifőző nevére, hanem idegen harmadik, vagy nem létező névre könyveltették el. Itt is könyvecskét kellene kapnia minden főzésre jogosultnak, már akkor, amikor a közigazgatási hatóságtól a telep- engedélyt kikapja. Ebbe a könyvecskébe lenne a befizetési naplótételre hivatkozással bejegyzendő a főzésre bejelentett és jövedelemadó alapul szolgáló cefre mennyiség. Az, hogy a főzési engedéllyel egyszerre bizonyos kvóta szerint az állami adó is befizetessék legbiztosabb és legegyszerűbb lenne, de ezt elviselhetlen, súlyos megterhelésnek tartanók.

Nagy méltánytalanságot látnak az építkezési és más vállalkozók, valamint a földhasznosítók tiszta jövedelmüknek megállapításánál, midőn előbbieknél 10%, utóbbinál 25% vétezik jövedelemadó alapul. Itt a törvény a hibás, mikor föltételezi, hogy a mai túlekedő világban, — mikor egyik a másik kezéből licitálja ki a versenytárgyalásokon a vállalatokat, — 10% illetve mikor a földbérletnek a gazdálkodás megsokasodott terhével kell megküzdnie, 25% tiszta kereseti nyereseménnyel lehessen számolni s ezt kelljen adókimutatás alapul alkalmazni. Ez az adótörvények elavult s a mai üzletvilágban éppen úgy meg nem állható intézkedése, mint a másnemű keresetekre is a 10%-os jövedelmi adó.

A III-ad oszt. jövedelemadó kirovásánál meglepő egyformasággal panaszkodtak nemcsak egyáltalában a kicsinyben való dohány- és különösen a sóárusok, de a nagy sóárudás is, hogy a sóáruláshoz üzleti nyeresemény nagyon csekély, sőt legtöbb esetben semmi sem marad, — nemcsak azért, mert a kimérésnél károsodnak, a sószállítási költséget a központi sóraktártól 20—30 kilométer távolságra lakók sem számíthatják fel, vételi kedvezményt nem kapnak, — de azért is, mert ami csekély haszon mutatkozik, azt a gyakori időközökben emelkedő tőzsdeár cimen szedi be tőlük a kincstár. Tehát kétfős alapon vétetnek adózás alá.

Merültek föl még más panaszok is, a melyek fölött remélhetőleg az adófelszámolási bizottság, vagy talán csak a közigazgatási bizottság fog megnyugtató határozatot hozni.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknál a többlet 6410 korona. Ez a többlet pedig onnan van, mert a közelebbi három év alatt több új takarékpénztár és szövetkezet keletkezett és a régié is jóval magasabb tisztajövedelemmel dolgoztak.

Altalában az egyes adózók most megállapított évi adója nagyon kevés esetben haladja túl az előző évi megállapítás összegét. Éppen ezért, mint határozottan megnyilvánuló tény lehet megállapítani, hogy bárha egy-két zugolódó és békétlenkedő most is akadt, — a nagyközönség megnyugvással fogadta az adókimutatás bizottság működését.

A SZILÁGYOSOMLYÓ

politikai lap

előfizetési ára:

Egész évre . . . 8 K Negyedévre . . . 2 K
Fél évre . . . 4 K Egyes szám ára 20 J

Megjelenik minden csütörtökön.

A Szilágyosomlyó telefonszáma: 17.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Előléptetés.** Vitályos Akos körösökényi adópénztárnokot, volt szilágyosomlyói adóellenőrt a pénzügyminiszter a VIII. fizetési osztály 3. fokozatában léptette elő.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Géczy József tasnádi adótisztet a XI. fizetési osztályba adófőtiszté nevezte ki.

— **Gazdasági szakértő.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter az 1908: VII. t.-c. 15. §-a alapján birtokrendezési ügyekben gazdasági szakértőül Szilágyvármegye területére Kovács Imre tasnádi lakos, földbirtokost jelölte ki.

— **Uj tanár.** A zilahi ref. Wesselényi-kollégium előjárósága Novák Ernő helyett, aki a székelyudvarhelyi ref. kollégiumhoz választott meg, a zilahi főgimnázium h. ének és zenetanárává Kosári Jánost, a természetrajz, földrajz és zene okleveles tanárát választotta meg.

— **Nem kell többé dohányozni.** Drága és ártalmas szenvedélyéről minden dohányos leszokhatik, ha a kellemes ízű, üdítő Havanna pasztillát használja. Felhívjuk olvasóink figyelmét a hirdetésre.

— **Halálozás.** Sebess Emilné, a „Szilágyosomlyó” jeles munkatársát súlyos csapás érte. Édesapja, ilosvai Borbély Sándor július hó 16-án meghalt. A gyászbeszéről a család a következő gyászjelentést adta ki: „Zilahi és diósadi Sebess Emilné ilosvai Borbély Mariska mint az elhunytak leánya saját, valamint alulírtak nevében is szíve mély fájdalommal tudatja, hogy az ővét forrón szerető jó atya, illetve sógor és nagyatyát, ilosvai Borbély Sándort, ki 72 éves korában folyó évi július hó 16-án éjjel 11 órakor meghalt, július hó 18-án 1/4 órakor fogják az ev. ref. vallás szertartása szerint elhunyt szerettei mellé örök nyugalomra helyezni. Aldás, béke poraira! Nyugodjék csendesesen. Szilágyzóvány, 1911. július hó 16. Zilahi és diósadi Sebess Emil, csikszentléleki Szakács Balázs, vejei. Tasnády Fenyő Lajosné Kémeri Orbán Klára, sógornője férjével. R. Kormos Józsefné csikszentléleki Szakács Dalma Ibolyka, Sebess Ernő Ferenc, unokái. Kormos Lilike Dalma, Kormos Judith Katinka, dédunokák.

— **A tasnádi segédlelkész.** Nagy Győző végzett theologust az erdélyi ref. püspök tasnádi ref. egyházhoz segédlelkésszé nevezte ki.

— **Szarvasmarha díjazás.** Szilágyvármegye Gazdasági Egyesülete a földmívelésügyi miniszterium anyagi támogatásával az 1911. év folyamán az alább megjelölt helyeken és időben szarvasmarhadíjazásokat rendez oly célból, hogy az egyes vidékek kisgazdái a magyar fajta szarvasmarhának minél jobb gondozására és takarmányozására serkentse és hogy buzditólag hasson a községi tenyészbikák minél jobb megválasztására és jó testalkatu és fejlődésű üszőborjuk felnevelésére és pedig: Szilágyosomlyón 1911. évi szeptember 24-én, Szilágyosban október 1-én és Zsibón 1911. október 8-án, d. e. 10 órakor a szokott helyen, ahol a bemutatott 1—2 éves magyar fajta üszők tulajdonosainak az alábbi díjak fognak kiosztatni:

az 1 éveseknek: a		2 éveseknek:	
I. díj	— — — 50 K.	I. díj	— — — 80 K.
II. „	— — — 30 „	II. „	— — — 60 „
III. „	— — — 25 „	III. „	— — — 50 „
IV. „	— — — 20 „	IV. „	— — — 40 „
V. „	— — — 15 „	V. „	— — — 30 „

A fentnevezett járási székhelyhez tartozó összes községek kisgazdái résztvehetnek a díjazáson, ha a legjobb minőségű 1—2 éves magyar fajta üszőknek ki nem adhatók, úgy idősebb üszőknek, vagy teheneknek is kioszthatók. Egy éves üszőnek tekintetik minden olyan üszőborju, amelynek még állandó foga nincsen, csupán tejfogai vannak, és 2 éves üszőnek tekintetik minden olyan üszőborju, amelynek csak 2 állandó foga van. A fent megjelölt díjakra csak az 50 holdnál kisebb területen gazdálkodó kisgazdák pályázhatnak, nagyobb gazdák, vagy az intelligenciához tartozók dícsérő oklevelet kaphatnak. Ha a díjazott üszőket a tulajdonosok eladni akarják, úgy szándékukat a Gazdasági Egyletnek Zilahra bejelenteni köteles.

— **Uj főgimnázium Debrecenben.** A tiszántuli református egyházkerület elhatározta, hogy Debrecenben új főgimnáziumot épít. Az építmunkák költségei mintegy 800,000 koronát tesznek ki.

— **Gyermeküdülő a Balatonnál.** A budapesti szünidei gyermektelep egyesületnek Budapesten tartott közgyűlésén Herzog Péter elnök indítványára elhatározták, hogy gyermekek részére nyaralótelepet létesítsenek. Erre a célra az egyesület 200,000 koronát szán, amely összeget gyűjtés útján kívánja összehozni. A nyaralótelepre az ország minden részéből vesznek fel szegénysorsu gyermekeket.

— **Dohányzók figyelmébe.** A Jacobi antinicotin cigarettahüvelyt a dohányzók annyira kedvelik, hogy sokan utánozzák, de jóságát elérni senki sem tudja. Vásárlásnál vigyázzunk, mert csakis fadobozban a „Jacobi” jelzéssel valódi.

Nagy raktár férfi- és női divateikkekben.

BARTHA és HOSSZU

„Gólya-áruháza” Szilágyosomlyón, a régi cukrászda mellett.

Értesítjük a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget, hogy a tavaszi és nyári idényre divat-áru üzletünket nagyválasztéku ujdonságokkal teljesen megfelelően rendeztük be.

Azaink a következők:

5000 méter női ruhaszövet (120 cm. széles) méterje	45 kr.	2000 méter futószőnyeg, méterje	25 kr.
2000 „ magyar delin, jó mosó	25 kr.	1000 méter csipkefüggöny, méterje	22 kr.
3000 „ ruha-vászon, minden színben	37 kr.	200 darab paplan, vattával töltve, darabja	3 frt — kr.
2000 „ angol zefir, ingekre és bluzokra	22 kr.	100 garnitúra ágy- és asztalterítő, 3 drb.	4 frt — kr.
2000 „ francia batiszt	38 kr.	100 drb. ablakfüggöny szövet, darabja	1 frt 25 kr.
5000 „ kreton, jó színekben	20 kr.	és még itt fel nem sorolható összes cikkünk hasonló versenyen kívüli áron, melyeknek valódiságáról mindenki meggyőződést szerezhet egy próbabevásárlással	
100 vég 23 méteres versenyvászon kitűnő minőségben	4 frt 50 kr.		

Kiváló tisztelettel:

Bartha és Hosszu.

Szepességi, késmárki Wein-féle len damasztárunk nagy raktára.

Nyakkendő és napernyő-ujdonságok.

Teljes mennyasszonyi kelengyék.

— A szilágysomlyói Önkéntes Tűzoltó-egyesület július 9-én tartot mulatságán felülfizetni szívesek voltak: dr. Markovics Jakab 17 K 60 fillér, — Leszczynsky Sanizló 5 K, — Balta Elemér 4 K 20 fillér, — Farkas Anna, Hubert Jenő, Madár János, 4—4 K, — Muzsaj János, Szabó István 3-80—3-80 K, — Szabó György, 3-60 K, — Trassy András, Kormos József 2-80—2-80 K, — Pap Sándor 2-20 K, — özv. Angyal Jánosné, Benke Károly, Lázár Ignác, Erdélyi József, Puskás József, ifj. Faragó Sándor, Sziszek Sándor, ifj. Farkas Ferenc, dr. Ajtai K. Pál, br. Sahlhausen Nándor, Hegedüs Géza, Farkas István (földbirt.), Csillag Antal, Száva Márton 2—2 K, — Nagy Lajos 1-80 K, — ifj. Sutor István 1-60 K, — dr. Ajtai Endréné 1-40 K, — Kállay János, Kerezi József, Vass Mihály, ifj. Kovács László, Csillag Imre, Csillag Károly 1—1 K, — Koncz Sándor, Donogány Gergely, Szabó György, Schönstein Antal, Seres Sándor, ifj. Moni Gyula, Faragó József, Zakhar Géza, N. N., ifj. Csillag János, Szabó Lajos 80—80 fillér, — Péntek János 70 fillér, — Balázs Zsigmondné, N. N., Horváth Aladár, N. N. 60—60 fillér. A szíves felülfizetésekért ez uton is hálás köszönetet mond a parancsnokság.

— A Hortobágy jövője. A földmivelésügyi kormány elhatározta, hogy a Hortobágyon öntözőcsatornát létesít. E célból a minap Otlík Iván földmivelésügyi és Némethy Károly belügyminiszteri államtitkárok érkeztek Debrecenbe s kirándultak az öntözőcsatorna ügyében meg-ejtett tárgyalásokra a Hortobágyra. Az államtitkárokat Domahidy Elemér főispán és Kovács József polgármester kísérte ki. Automobilon tette meg a társaság az utat a pusztán keresztül a Tiszáig, a melynek vizét fogják a csatornán levezetni a Hortobágyra. A nagy mű építését a földmivelésügyi kormány még a nyár folyamán meg akarja kezdeni s egy éven belül készen lesz. A város az öntözőcsatorna létesítésének költségeihez a szükséges területen kívül nagyobb összeggel fog hozzájárulni.

— Hölgyeink figyelmébe! Tudnivaló, hogy a kozmetikai szerek azok, amelyekkel a legtöbb visszaélés történik, mert legtöbbször nemcsak értéktelen, de gyakran még ártalmas, mérgező anyagokat is tartalmazó készítmények lesznek a közönségnek drága pénzen a nyakába varrva, hangzatos reklámok folytán. És éppen ez a körülmény indította Professor Dr. Marschalkó Tamás orvost, a kolozsvári egyetem bőrgyógyászati nyilv. rendes tanárát arra, hogy átadja Littke kolozsvári kozmetikai laboratórium részére azoknak a kozmetikai készítményeknek receptjeit, a melyek úgy a bőrgyógyászati klinikán, mint magánpraxisában már évek óta a legjobbaknak bizonyultak. A nagyhirű professort ezért

csak hála és elismerés illetheti a közönség részéről is. Ez a körülmény teljesen fel is ment attól, hogy ezen kozmetikai készítményeket dícsérni vagy ajánlani kelljen. Ama körülmény meg, hogy Professor Dr. Marschalkó Tamás ur megengedte, hogy összes készítményei az ő neve alatt is védjegyeztessenek és minden egyes készítmény sajátkezü aláírásával láttassék el és azok előállítás is az ő ellenőrzése mellett történik: teljes biztositékot nyújt aziránt, hogy a készítmények hamisítatlanul és a jövőben is mindig állandó jó minőségben kerülnek a forgalomba. Ez alkalommal felhívjuk a hölgyközönség figyelmét a: Borakx-Cremre, — Boraxszappanra, Hajszeszre és (Puder) Hölgyporra, mely kozmetikai szerek 1—2 nap múlva minden gyógytár s drogeriában kaphatók lesznek.

— Ha rossz a gyomra, már holnap reggel igyék reggelizés előtt $\frac{1}{2}$ pohár Ferencz József-keserűvizet. A kellemetlen érzések csakhamar megszűnnek és étvágya fokozottabb mértékben fog visszatérni. Ezen rég idők óta népszerű és valóban ritka természeti gyógykincset a legjelesebb orvosok állandóan ajánlják.

Többek között Dr. Hirsch porosz királyi titkos egészségügyi tanácsos, a berlini Friedrich-Wilhelm egyetem tanára, azt mondja róla: „Tapasztalataim szerint a természetes Ferencz József-keserűviz épp oly biztosan, mint enyhén ható gyógyszer olyan betegségeknek, melyeknek egy enyhén oldó és hajtó ásványviz használata ajánlatos.”

Ezért könnyen érthető, hogy nem csak Magyarországon legelterjedtebb a Ferencz József-keserűviz, hanem a világkereskedelemben is virágzó kiviteli cikk helyét foglalja el. Bevásárlásánál úgy a gyógyszer-tárakban, mint a fűszerüzletekben nagyon ajánlatos csakis „valódi Ferencz József-keserűviz” elnevezést használni, nehogy valamilyen más csekélyebb értékű vizet kapjunk.

— Nem bizonyos. Egy országgyűlési képviselő, a ki liberális elveiről ismeretes, a következő párbeszédet leste el az Országos Kaszinóban:

— Barátom, — szól egy fiatal zseni a másikhoz — szomorú világot élünk. A legszomorubbát.

— Bizony, én is azt mondom — feleli a másik.

— Manapság az ember ki sem ismeri magát embertársaiban. Még a zsenit is alig lehet megkülönböztetni a nem zsenitől.

— Bizony igaz.

— Kérlek, régen ha bemutatkozott neked valaki, mindjárt tudhattad, kiről van szó. Ha jött egy Szatmáry, sejtetted, hogy vagy a bukksfalviakról, vagy a hernádvölgyiekéről van szó. Ha valaki azt mondta: „Kovács vagyok” — tudhattad, hogy vagy a kézdi, vagy a mádi az...

— Igaz.

— Ellenben most! Ha jön valaki és így mutatkozik be: „Kohn Mór vagyok Vágújhelyről, az se biztos, hogy Vágújhelyről való.

— A „Vasárnapi Ujság” július 16-iki száma 53 képével s válogatott szépirodalmi tartalmával valóban páratlan gazdaságban jelent meg. A hét szomorúan aktuális eseményét, a kecskeméti földrengést tiz képben mutatja be, élénk képet adva arról a rengeteg pusztulásról, mely a derék magyar várost érte. Többi illusztráció között pompás képekben ismerteti Farkas Zoltán az orosz festőművészetet, dr. Bozóky Dezső tengerész orvos Makaóból közöl képeket és cikkeket az utrechti egyetem ünnepéről, melynek érdekes magyar vonatkozása is van, Montegnó hadikészülődéséről, a Ludovika-akadémia sportversenyéről, a legújabb távolbalátó-készülékről szintén találunk képes ismeretést. E szám új eredeti regényt is kezd: Kaffka Margitnak, a kiváló magyar írónőnek „Színek és szívek” című regényét s e mellett a „Rezanov” című fordított regény folytatását közli. Novellák Kanizsay Ferencről, költeményt ifj. Szász

Bélatól találunk az új számban. Tárca-cikk a hétről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Nyilttér.)*

Nyilatkozat.

A „Szilágysági Ujság” ez évi 35-ik számában megjelent a szilágysomlyói Weisz Salamon s társa cégnek egy „Értesítésnek” címzett nyilatkozata, a mely tendentiozus ferdtéseivel alkalmas arra, hogy a Szilágysomlyón ujonnan megnyitott villanyfelszerelési s egyéb szakmabeli vállalkozásom, menete elé akadályokat gördítsen.

Valótlan a Lajos malom „Értesítésében” az, hogy én a cég szolgálatából elbocsáttattam volna. A cégtől nyert bizonyítványom maga igazolja, hogy Weiszék szolgálatából önként léptem ki. Az okot, a mely erre kényszerített, épp a Weiszék érdekében s az irányukban kiméletből, elhallgatom.

Azt, hogy Weiszék nem szívesen látnak maguk mellett egy konkurenst, kit már eddig is a nagyközönség bizalmával tisztelt meg, hogy Weiszék nem szívesen látják azt, hogy a közönség a villanyfelszerelési s hasonló munkálatokban nem lesz ezentúl az ő kényükre kiszolgáltatva, hisz eddig egyedül állottak a piacon, — elhiszem; de szakmambeli képzettségem, a legelőkelőbb fővárosi hasonlóüzletekben eltöltött multam garantiát nyújt arra, hogy az általam, mint a most engem igaztalanul megtámadott cég szolgálatában teljesített munkálatok, úgy ezentúl teljesítendő is minden tekintetben kifogástalanok lesznek.

Szilágysomlyó, 1911. július 17.

Aranyoss Mihály,

villanyszerelő, épület-és géplakatos.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Eladó birtok.

Szilagyvármegye Domszló községében (legközelebbi vasutállomás Sarma-ság) a Veress Lajos örökösei tulajdonát képező földbirtok szabad kézből eladó.

A birtok áll:

- 1) Belsőség épületekkel . 27 H. 299 □ öl.
- 2) Szántóföld, a belsőséggel közvetlen összefüggő szomszédságban . . . 70 H.
- 3) Pusztá szőlőföld . . . 3 H. 509 □ öl,
- 4) Erdő. Részben szálas erdő, részben pedig cserkéreg termelésre berendezve, — irtás után azonban az egész erdőterület szántónak is alkalmas. A belsőséggel és tagbirtokkal szintén egy összefüggő egészet képez . . . 211 H. 850 □ öl.

Összesen: 312 H. 58 □ öl.

Bővebb értesítést ad

Bölöni Sándor

ügyvéd, Szilágysomlyón.

30—

Nyári öltönyök

 méret szerint,
 kifogástalan
 szabással készülnék

Neuman József

 uri szabó és férfi
 divatüzletében

Szilágysomlyó.

Mérsékelt árak.

Értesítés.

Figyelmeztetjük a tisztelt áramfogyasztó közönséget, hogy **Aranyos Mihály ur** villanyszerelő és pénzbeszedő szolgálatunkból kilépett s így nevünkben pénzfelvételre nem jogosított, szerelési munkák vállalására pedig csak a városi szabályrendelet utasítása szerint jogosult. Ha valamely szerelési munkát a városi szabályrendelet feltételeinek nem megfelelőleg készít, vagy vállal, nem fog a hálózathoz kapcsoltatni még akkor sem, ha az csupán bővítésre, vagy változtatásokra terjed ki.

Pénzbeszedőnek és villanyszerelőnek **Hervol János ur** okleveles elektrotechnikust alkalmaztuk, miáltal azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy minden e szakmába vágó munkát a legpontosabban elkészíthetünk.

Midőn még értesítjük, hogy az áram zavartalanul nappal is szolgáltatik, kérjük azokat, kik villanyvilágítást óhajtanak bevezettetni, hogy ebbeli szándékukat mielőbb jelentsék be irodánkban, mert az őszi hónapokban annyira felhalmozódik a munka, hogy a kívánalmaknak nem tudunk eleget tenni.

Weisz Salamon és Társa.

Miért fizet egy hölgyért drága árakat?

I szem **VÖRÖS KIRÁLYOS**
védjegyű, dr. Dénes-féle üdítő
HAVANNA PASZTILLA
órákra megszünteti a dohányzási ingert. Egy több napra elegendő elegáns doboz ára 40 fillér.
Főbizományos: 1—4 Ügynökök kerestetnek.
ifj. Weisz és Társa Budapest, I., Fehérvári-ut II. szám.

Szilágysomlyó alispánjától.

7344—1911. kig. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Szilágysomlyó központi hivatali helyiségeinek fűtésére az 1911—1912. évek telén szükséges 125 köbméter hasított, száraz bükkfa és ugyanannyi fiatal cser, vagy tölgyfa szállításának biztosítása céljából a **folyó évi július hó 27-én d. e. 10 órakor Zilahon**, hivatalos helyiségben zárt ajánlati versenytárgyalást fogok tartani és arra vállalkozni óhajtókat azzal hívom meg, hogy 100 korona bánatpénzzel felszerelt írásbeli zárt ajánlataikat legkésőbb a fenti napnak d. e. 9 órájáig hozzám annnyival is inkább adják be, minthogy a később érkezőket figyelembe venni nem fogom. E határidőig kötelesek ajánlattevők a szállítandó fából 1—1 köbmétert mintául a vármegye székházának udvarára beszállítani.

A fa vegyesen felerészben folyó évi szeptember hó 15-ig és a másik fele részben szintén vegyesen, december 15-ig a vármegye székházának udvarára beszállítandó és ott a kijelölendő helyen köbméterekbe rakva elhelyezendő.

A vállalati ár csak az egész famenyiség beszállítása és átvétele után fog kifizettetni vállalkozó részére, aki annak száraz és bemutatott mintával azonos minőségéért és mennyiségéért szavatossággal tartozik.

Zilah, 1911. július 7.

Török István,
alispán.

Hirdetmény.

Alulírott ezennel közhirrre teszem, hogy a sarmasági volt urbéres közönség tulajdonát képező „Töklen” nevű erdő

vadászati joga

folyó évi augusztus hó 1-től 1914. évi július hó 31-ig terjedő 3 évre **folyó évi július hó 31-én d. e. 10 órakor Sarmaságon**, a körjegyzői irodában a legtöbbet ígérőnek árverésen haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 100 korona.
Sarmaság, 1911. július 10.

Ábrahám,
körjegyző.

Szeplőt, májfoltot, pattanásokat és mindenféle arctisztatlanságot néhány nap alatt megszüntet a világhírű párisi

Grand Fayence szappan,
Grand Fayence Crém.

Mindkettő a kitűnő Fayence-vajból készül. Városunkban mindenütt kapható. — Grand Fayence szappan **1.50 korona.** Grand Fayence Crème **3 korona.**

3675—1911. kig. sz. 137—1911. kgy. sz.

Hirdetmény.

Szilágysomlyó város hatósága közhirrre teszi, hogy az új városháza felépítésére szolgáló tervek elkészítésére 5703—1910. kig. sz. alatt hirdetett tervpályázat bíráló bizottságát, miután a Magyar Mérnök- és Építész-Egyesület és a Magyar Építő Művészek Szövetsége a bíráló bizottságba tagot nem küldött, — a folyó évi július hó 10-én tartott városi közgyűlés a következő szavazattal bíró tagokból alakította meg:

Elnök: Lukátsffy Ödön polgármester, akadályoztatása esetén Hegedüs Sándor főjegyző, ennek is akadályoztatása esetén Udvari József közig. tanácsos.

Tagok: ifj. Lack János és Forbath Ernő budapesti műépítész, Ábrahám Sándor v. mérnök, tanácsos, Simay Miklós, ennek akadályoztatása esetén Tankó Károly, ennek is akadályoztatása esetén Halliarszky Samu városi képviselőtestületi tagok.

A városi képviselőtestületnek egyébként szavazattal nem bíró tagjai és a szavazattal bíró városi képviselőtestületi tag helyettesei, illetve helyettesei a bíráló bizottságnak szintén tagjai, de ott csak tanácskozási joggal bírnak.

Értesitem azon pályázókat, kik az eként megalakított bíráló bizottság ítélete alá pályamunkáikat odabocsátani nem hajlandók, hogy azokat **folyó évi augusztus hó 1-ig** jellegük közlése és a tervek feladásáról szóló postai feladó levélben beküldése ellenében visszavonhatják.

Azon pályázókról, kik művüket a fenti határidőig vissza nem vonják, az fog vélelmezett, hogy a bíráló bizottság újból alakítását elfogadták. A bírálat legkésőbb augusztus hó 15-ig meg fog tartatni.

Szilágysomlyó, 1911. július 12.

Hegedüs Sándor,
h. polgármester.

A PERONOSPORA ELLEN

idejében permetezzünk valódi

Brixeni Kristály-Azurinnal

mely jobb, biztosabb és olcsóbb védőszer mint a kékkő-mészkeverék.

KAPHATÓ MINDENÜTT.

Kérjen ingyen-prospektust.

Magyarországi főraktár:

MOLNÁR M. és TÁRSAI

műszaki és mezőgazdasági cikkek nagykereskedése

Budapest, VI. Gyár-utca 21/g.

Rézkénpor, permetezőgép, borsaltó, zsák, ponyva, gépolaj, gépszif, stb. legolcsóbb beszerzési forrása. 17—20

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük, hogy fogyasztó közönségünk kényelmére úgy rendezkedtünk be, hogy palackozott borainkat előleges megrendelés esetén házhoz szállítjuk. Jó minőségű és aránylag olcsó borainkkal már eddig is megnyertük a tisztelt borfogyasztó közönség nagy részének jóakaratu támogatását s ezt a jó kiszolgálás által igyekezni fogunk a jövőben is megérdemelni.

Hogy borainkhoz olcsó és jó borvizet is szolgáltatunk, felkerestünk egy kitűnő ivóvizet adó, a tenger színe felett 641 m. magasságban levő forrást Hármaspatakon s ezt vegytiszta folyékony szénsavval 4 légköri nyomás mellett telítve hozzuk forgalomba és szintén házhoz szállítjuk.

Árjegyzékünket az alábbiakban adjuk s becses megrendelését kérjük.

29—

Szilágysomlyói Borértékesítő és Pinceszövetkezet.

Megnevezés.	10	7	5	3½		Megjegyzés.
	deciliter ára fillérekben					
1906. évi aszu bor	500	—	250	150		A borospalackért 20 fillért, a vizespalackért 30 fillért, ládáért 6 koronát számítunk fel és ugyanennyit térítünk meg.
1906. évi rizling bor	130	90	65	43		
1909. évi muskotály bor	160	120	80	66		
1907. évi asztali bor	100	—	50	—	—	
1910. évi rizling bor	70	—	35	—	—	
1908. évi rizling bor	100	—	50	—	—	
Kristályviz	10		6		—	

A múlt a múlté
a jelen és jövő

a

SMITH BROS
írógépe!

Kérje díjtalan bemutatását

FARAGÓ TESTVÉREKTŐL

BUDAPEST, V. NÁDOR-U. 17.

36—

1848 eredeti angol, francia és amerikai toalett modellt közöl a Budapesti Bazár egy évfolyamában. Előfizetési ára: negyedévre 2 korona. Ingyen mutatványszámot küld a

Budapesti Bazár kiadóhivatala

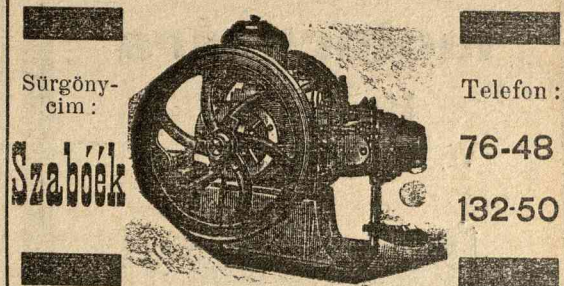
Budapest, VIII., Baross-utca 22.
(Budapesti Bazár-ház.)

Örökös állást nyerhet bárki havi 500 korona jövedelemmel, ha sorsjegyek részletfizetésre való eladásának képviselőt a Budapesti Erzsébetvárosi Takarékpénztár Részvénytársaságnál (Budapest, VII., Károly-körut 13.) elvállalja. Szakértelem nem szükséges, mint mellékfoglalkozás is üzhető.

Alapítók 7 millió korona

6—10

Eredeti
BOLINDER-féle
nyersolajmotorok
nyersolajlocomobilok

Sürgöny-cím:

Szabóék

Telefon:

76-48

132-50

Csak

Szabó Emil és Társánál

kaphatók.

Budapest, VI., Teréz-körut 46. sz.

Benzinmotorok. Szívógázmotorok. Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. 33—52

Kérjük a címre ügyelni.

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

Hecht Bankház Részvénytársaság Budapest,
Ferencziek-tere 6. 5—15

Félix-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett. 14—15

Európa leggazdagabb forró kénese forrása, viz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, csusz (reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek, idült méh és petefészkek gyulladások, méhhurut medencebéli sejtiszövetlob és izzadmányoknál. Ivógyógymód alakjában idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj- és epehólyag betegségeinél, sárgaság és epekőveknél meglepő gyógyhatás. Tükör, kád, mór, szénsav és iszapfürdők.

1908-ban 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakosztoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlapárak. Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya és gondozott sétautak. Fenyőerdő, 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta, távirda, interurban, telefon.

Curtaxe és zenedij nincs.

Prospektust küld az igazgatóság.

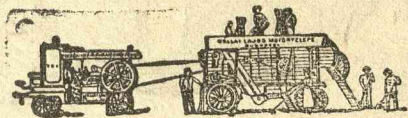
„A köztudatba ment át“,

hogy csakis

Kállai LAJOS
motorgyára

Budapest,

VI., Gyár-utca 28. szám

szállítja teljes jótállás mellett a leghírneve-
sebb motorcséplőkészleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda disz-
főárlapot, melyet ingyen, bérmentve küld a
gyár. 16—25

Fontos figyelmeztetés!

Kállai Lajos hírneves motor-
gyára nem tévesztendő össze
más Kállai nevű céggel.

Ha arcának és kezének

üdeségét megakarja övni, használja a

Professor Dr. Marschalkó Tamás orvos

a bőrgyógyászat egyetemi nyilv. r. tanárának előírása
szerint készült

BORAX KRÉMET.

Ezen krém a Professor ur által a bőrgyógyászati
klinikán és magán praxisában számtalan éveken ke-
resztül használva, a legjobbnak bizonyult. A bőrt fe-
hériti, bársonysimává teszi és eltávolít minden bőrtisz-
tatlanságot. Ezt mindenki elismeri, aki alkalmazta.

A fejbőr betegségei,

korpaképződés és ezek által okozott hajhullás ellen
utólérhetően és egyedül szer a

Professor Dr. Marschalkó Tamás orvos

a bőrgyógyászat egyetemi nyilv. rendes tanárának
előírása szerint készült

„HAJSZESZ“

Ezen hajszesz a Professor ur által a bőrgyógyászati
klinikán és magán praxisában számtalan éveken ke-
resztül használva, a legjobbnak bizonyult. Ezt min-
denki elismeri, aki alkalmazta. 1—52

Készíti:

Littke kozmetikai laboratoriuma Kolozsvárt.

Kapható: Szaplonczay Sándor gyógyszerárán
Szilágyssomlyón.

Máthé László

butorasztalos, butorraktára és első
temetkezési intézete

Szilágyssomlyón.

Ajánlja dusan fölszerelt butorraktárát
és asztalos műhelyét, hol mindenféle
asztalos munkák készen kaphatók és meg-
rendelésre is a legrövidebb idő alatt a
legfinomabb izléses kivitelben, jutányos ár-
ban készíttetnek.

Temetkezési intézetemben

minden kellékek nagyválasztékban állanak
a közönség rendelkezésére. Temetések ön-
álló elrendezését a legegyszerűbbtől a leg-
diszesebb kivitelig, jutányos árban elvállalja.

A nagyérdemű közönség pártfogását
mély tisztelettel kéri

Máthé László.

Üzlethelyiség és műhely: Báthory Ist-
ván-ut, saját házában. 4—52

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, falitégla

és legszebb

nyerstalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szerezhető be, hol
egy-egy waggonrakományok is
megrendelhetők. 16—52

Törlesztéses kölcsönök.

A Nagykárolyi Kereskedelmi és Iparbank Részv.-T.

földbirtokra és házakra

értékük 70%-a erejéig 4 és fél %-os alapon olcsó jelzálog törlesztéses kölcsönöket
nyújt és az ily kölcsönöket a lehető legrövidebb idő alatt lebonyolítja.

Szükség esetén II-od helyen — biztosítékképpen leendő bekebelezés mellett — még
rövid lejáratu váltókölcsönt is ad. A kölcsön akár szóbelileg, akár levél útján kérhető.
Vidékről mindkét esetben hitelesített telekkönyvi kivonat és hitelesített kataszteri birtokiv
mutatandó be. Az előző terheket a bank fizeti ki.

A további teendőkre felvilágosítást nyújt és minden egyéb a bankszakmába vágó
üzletet a legelőnyösebb feltételek mellett bonyolít le a

**Nagykárolyi Kereskedelmi és Iparbank
Részvénytársaság.**

52—52

Ócska rezet veszünk készpénzért, vagy cserébe.

Kupkai és Kálló

rézműves, gépjavitó, viz- és gőzvezeték szerelők.

Szilágyssomlyón.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkák jutányos és pon-
tos elkészítését, u. m.: réz konyhaedények, mosóüstök, fürdőberende-
zések, gazdasági eszközök, többféle különleges géprészek ujonnan
készítése, vagy átalakítását, pálinkafőző készülékeket, szeszgyárakban
előforduló munkálatokat, víztartályok, szivattyúk, épület és diszbádo-
gos munkákat. — Saját gyártmányu permetezőinket 2 évi, gépeket
1 évi jótállás mellett javítjuk. Raktáron tartunk minden fajtájú per-
metező alkatrészeket, mosóüstöket és üstházakat minden nagyságban.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Kupkai és Kálló.

3—4

Mosóüstök cinezése.

ELADÓ HÁZ.

A város legszebb pont-
ján, a róm. katolikus
templom háta mellett,
gyönyörű kilátással az
egész városra, elől két
szoba, konyha, kamara,
hátsul melléképületben 3
kis szoba, pince, fás-
kamra, sertésöl, 600
tőke szőlő közvetlen a
háznál, szép tágas ud-
varral. Értekezni lehet
Nagy Mihály kalapüz-
letében Szilágyssomlyón,
a városi szállodával
szemben. Ugyanott ki-
adó lakások is vannak.